

Historie van de Breepleinkerkerk

Historische achtergrond van de Breepleinkerkerk, v. m. kerk van de Gereformeerde Kerk Rotterdam Zuid (Katendrecht), huidig eigendom van de PGRZ te Rotterdam.

De dorpen Charlois en Katendrecht hadden in het midden van de 19e eeuw één kerkgebouw der Ned. Herv. Gemeente, en er stonden 2 predikanten, van wie de één "liberaal" was. Een aantal mensen vond hier niet wat zij zochten. Een "gezelschap" werd opgericht, dat ten huize van wagenmaker Hoogvliet, in de Tolhuisstraat, samenkwam – in het begin met z'n achten – om te luisteren naar gelezen preken. Men bleef lid van de Ned. Herv. Kerk, maar ging afzonderlijk vergaderen. Men was "bevindelijk" en wilde streng leven naar wat als eis des Heren gezien werd.

In 1861 kwam er enig organisatorisch verband in het groepje. Men richtte 2 oktober 1861 "De Vereniging tot Verbreiding de Waarheid" op. Dergelijke verenigingen waren er sinds 1847 al door het hele land.

In de stad Rotterdam waren enkele broeders die uit "oefenen" gingen. Zo'n oefenaar mocht een stichtelijk woord spreken zonder predikant te zijn. Broeder J.W. van den Broek werd de vaste leider van de groep, die gegroeid was van een achttal tot een vijftigtal. Men kon niet meer in de ruimte van wagenmaker Hoogvliet. Een vlasboer in de buurt van de Gouwstraat stond nu zijn schuur af voor de samenkomsten. In 1866 werd van den Broek elders predikant.

De tweede vergaderplaats werd ook te klein. Van heinde en verre, tot uit Bolnes, kwam men naar de samenkomsten. Het lukte een deel van een huis te huren, dat vroeger herberg geweest was. De kamers werden uitgebroken en een flinke vergaderruimte ontstond. Het huis lag aan de Dordtsestraatweg, nu ongeveer Zwartewaalstraat. Ook deze vergaderruimte werd spoedig te klein. Men begon te denken aan echte kerkbouw. Een stuk grond aan de Katendrechtse Lagedijk, dicht bij de korenmolen 'De Korenaar' van Engel werd aangekocht voor f 200, = van de familie Los. Het kerkje kon 250 á 300 mensen bevatten.

Op 1 november 1866 wordt definitief besloten tot kerkinstituering. De vereniging werd ontbonden en vervangen door een gemeente. Men stelde kandidaten voor ouderling en diaken. Op zondag 4 december 1866 werd onder leiding van Ds. Klinkert de kerk van Katendrecht geïnstitueerd. Zij sloot zich aan bij de Gereformeerde Kerken onder het Kruis. In 1869 kwam de vereniging tot stand tussen de Christelijk Afgescheiden Kerk en de Gereformeerde Kerk onder het Kruis. Zo heette onze kerk tot 1892: Christelijk Gereformeerde Kerk van Katendrecht. De eerste dominee van de kerk was Ds. D.J. van Brummen. Nadat hij met veel zegen hier gewerkt had nam hij afscheid in 1869.

Ds. W. Eichhorn, zijn opvolger, woonde in een pastorie, een statig herenhuis, aan de Dordtsestraatweg. Bij dit huis hoorde een grote tuin waar later de nieuwe kerk werd gebouwd. Het huis stond waar nu de Maashaven ligt. Ds. Eichhorn bleef tot 1872.

In de tien jaar dat zijn opvolger, ds. J. van Mantgem, werkte in Katendrecht werd een nieuwe kerk gebouwd die in 1874 in gebruik werd genomen, er waren 400 zitplaatsen. Ook werd in deze periode de eerste jongelingsvereniging opgericht: "Onesiforus", in 1876. Verder kwamen er een zondagsschool en de Christelijke school. In 1882 startte deze school met 300 kinderen, enige jaren later waren er al 632 leerlingen.

De dolerenden van de Nederduitsch Geref. Kerken en de Chr. Gereformeerde Kerken besluiten in 1892 tijdens hun synodes dat beide kerkengroepen samengesmolten zullen worden tot één lichaam. Als gevolg hiervan wordt de naam van de kerk nu: de Gereformeerde Kerk te Katendrecht. Toen de

Maashaven werd gegraven moesten de kerk en de christelijke school verdwijnen en werd een stuk grond aangeboden voor een nieuwe kerk, zo groot dat er ook ruimte was voor een pastorie en een nieuwe christelijke school. De eerste steen voor de Putsepleinkerk werd gelegd op 3 augustus 1900 en op 27 juni 1901 werd de kerk in gebruik genomen. Er was plaats voor 1146 mensen.

Rond 1910 verscheen de eerste primitieve uitgave van een 'Kerkblad'.

Ds. D.B. Schoemakers (1910-1930) maakte een periode van grote groei door. In 1910 waren er totaal 2331 zielen die door 1 dominee geestelijk verzorgd moesten worden, in 1928 waren er 7213 zielen. In 1917 besloot men tot het aanstellen van een 2e predikant, ds. W. van 't Sant, en de bouw van een 2e kerk. De Sandelingpleinkerk werd op 19 augustus 1921 in gebruik genomen en had 826 zitplaatsen.

In 1924 werd een 3e predikant aangesteld: Ds. H. Popma. Intussen was een derde kerk nodig. De Polderstraatkerk werd in gebruik genomen op 6 april 1927 en had 1000 zitplaatsen. (In 1942 werd deze kerk verkocht.) De gemeente bleef groeien en er werden dubbele diensten in de Sandelingpleinkerk gehouden v.a. 1 januari 1929. Een vierde predikant kwam, ds. G. Brillenburg Wurth. Een vierde kerk werd gebouwd, de Breepleinkerk, die op 5 november 1931 in gebruik werd genomen. Het ledenaantal bedroeg ongeveer 8000.

Sinds 7 mei 1930 was de naam van de kerk veranderd in: Gereformeerde Kerk van Rotterdam-Zuid (Katendrecht)

Het evangelisatiewerk ving aan omstreeks 1910. De 1e predikant die voor het evangelisatiewerk van ander werk in de gemeente werd vrijgesteld was Ds. J. Heule. Het eerste "Welkomcentrum" was aan de Hillevliet. Welkom-diensten werden afwisselend in één der kerken gehouden. De 1e fulltime evangelisatiepredikant was Ds. C. Boerma.

Ds. A.P.J. Pieron werd in 1934 aan onze gemeente verbonden voor de arbeid onder de Chinezen op Katendrecht.

Het jeugdwerk dat vanaf 1876 steeds gegroeid was, kreeg een eigen plek: Jeugdhuis 't Slag, waarvoor in 1959 de eerste paal werd geslagen.

In 1966 en 1971 werden, mede dankzij de inspanningen van onze kerk, het verzorgingshuis "Waëlestein" en het verpleeghuis "De Elf Ranken" gerealiseerd.

In 1961 werd de Putsepleinkerk gerestaureerd, in 1965 de Breepleinkerk. Daarna nam het zielenaantal af: één voor één werden de kerkgebouwen afgestoten, als eerste de Sandelingpleinkerk in 1968, daarna de Putsepleinkerk in 1980. Ook 't Slag werd verkocht.

In 1987 is op de plaats van de Putsepleinkerk het Welkomcentrum "de Put" geopend, waar het Wijkpastoraat Bloemhof haar onderkomen heeft van waaruit het werk in Bloemhof e.o. plaatsvindt.

Dit Wijkpastoraat Bloemhof heeft haar wortels in het evangelisatiewerk van onze kerk.

Na het sluiten van de Putsepleinkerk bleef alleen de Breepleinkerk over als plaats waar de gemeente van de Gereformeerde Kerk Rotterdam Zuid (Katendrecht) bijeenkwam. Sinds beginjaren 80 was er samenwerking met de Hervormde Wijkgemeente Vreewijk Feijenoord Hillesluis

Alle diensten en veel activiteiten waren gezamenlijk. Vanaf 26 jan. 2008 zijn beide gemeentes een wijkgemeente van de Protestantse Gemeente Rotterdam Zuid, een onderdeel van de PKN waarin Hervormde en Gereformeerde Kerk samen zijn gekomen, en heeft de Gereformeerde Kerk Rotterdam-Zuid (Katendrecht) opgehouden te bestaan.

De wijkgemeente Breepleinker en de wijkgemeente Vreewijk Feijenoord Hillesluis zijn in 2013 gefuseerd tot 1 wijkgemeente van de PGRZ: Wijkgemeente Vredeskerk-Breepleinker. Vanaf medio 2013 wordt door die gemeente gekerkt in de Vredeskerk en is de Breepleinker niet meer in gebruik bij de wijkgemeente Vredeskerk-Breepleinker.

Uitgebreidere beschrijvingen van de historie van de Gereformeerde Kerk van Rotterdam-Zuid (Katendrecht) zijn te vinden in het boekje "Het werk Uwer handen", uitgegeven ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van de kerk en in het boekje : Een kerk in de buurt, uitgegeven in 2006 ter gelegenheid van het 75 jarig bestaan van de Breepleinker en het 140-jarig bestaan van de G.K. R'dam-Zuid (Kat.)

Beide boekjes zijn in te zien in het Stadsarchief te Rotterdam.

Predikanten van de Gereformeerde Kerk Rotterdam Zuid (Katendrecht) 1867-2008

1e Voorganger tot juni 1866: Broeder J.W. van den Broek
(een man die met "ellewaren" (textielwaren) ventte.)

Ds. D.J. van Brummen	1867 - 1869
Ds. W. Eichhorn	1870 - 1872
Ds. J. van Mantgem	1873 - 1883
Ds. A. van Apeldoorn	1885 - 1887
Ds. C. Kuyper	1888 - 1895
Ds. J. van Haeringen	1895 - 1910
Ds. C.B. Schoemakers	1910 - 1930
Ds. W. van 'T Sant	1919 - 1923
Ds. H. Popma	1924 - 1943
Ds. W. Steunenbergh	1927 - 1956
Ds. G. Brillenburg Wurth	1930 - 1945
Ds. H.W.H. van Andel	1931 - 1945
Ds. A.J. Pieron	1934 - 1939
Ds. J.M. van Minnen	1939 - 1944
Cand. L. Batelaan	1935 - 1943
Ds. J.M. Mulder	1943 - 1948
Ds. J.C. Gilhuis	1945 - 1950
Ds. G.R. Visser	1945 - 1954
Ds. G.W. Rijksen	1947 - 1956
Ds. E. Masselink	1949 - 1972
Ds. W.H. van Zuijlen	1951 - 1974
Ds. L.W. Muns	1951 - 1956
Ds. D.J. Modderaar	1955 - 1960
Ds. A.L. Bos	1956 - 1962
Ds. J. Heule	1956 - 1963
Ds. H. Dijkstra	1956 - 1964
Ds. H. Hogenhuis	1960 - 1966
Ds. C.M. Boerma	1963 - 1968
Ds. P. Sijtsma	1964 - 1974

Ds. P.C.L. de Jager	1966 - 1971
Ds. W. Struys	1970 - 1975
Ds. Y. Stienstra	1972 - 1983
Ds. E. Groenenberg	1972 - 1982
Ds. A. Griffioen	1975 - 1982
Ds. P. Reedijk	1976 - 1987
Ds. E.J. Veldman	1987 - 1995 POW
Ds. J.P. Koning	1984 - 1990
Ds. M.A. van der Sar	1994 - 2003
Ds. F. Wierdsma	1995 - heden POW
Ds. J. Brederveld	2003 – 2012(?).
Ds. M.A. van der Sar	2003 - heden TBS Kliniek Kijvelanden
Ds. C. van der Niet	2003 - heden Ziekenhuispredikant MCRZ